

Rozpočet Ústeckého kraje na rok 2023 – důvodová zpráva

Návrh rozpočtu Ústeckého kraje na rok 2023 vychází ze současné hospodářské situace ČR poznamenané růstem cen zejména zdražením energií a vysokou inflací, ale na druhou stranu predikovaným nárůstem daňových výnosů a transferů. Je sestaven s meziročním nárůstem vlastních příjmů o 1 545 599 tis. Kč, tj. o 22 % a zapojením uspořených vlastních prostředků minulých let ve výši 961 065 tis. Kč, takže ve výdajích umožňuje standardní zajištění kompetencí i rozvoj kraje.

Je sestaven z návrhů rozpočtů jednotlivých odborů krajského úřadu. Kryje všechny významné výdaje nutné k řádnému fungování kraje a jím zřízených organizací včetně financování projektů a poskytování finančních podpor.

Základní parametry návrhu rozpočtu Ústeckého kraje na rok 2023 v tis. Kč:

Příjmy celkem, z toho:	26 052 781
Daňové příjmy	8 042 355
Nedaňové příjmy	490 075
Kapitálové příjmy	84 040
Přijaté transfery (neinvestiční, investiční)	17 436 311

Výdaje celkem, z toho:	27 274 883
Běžné výdaje	24 218 892
Kapitálové výdaje	3 055 991

Saldo: příjmy - výdaje	-1 222 102
------------------------	------------

Financování celkem, z toho:	1 222 102
Prostředky minulých let	961 065
Úvěrový rámec 2016 - 2023	578 900
Úvěr 2021 - 2025	663 000
Splátka jistiny úvěrového rámce 2016 - 2023	-830 863
Splátka jistiny úvěru 2017 - 2022	-150 000

Ve smyslu zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů – při porovnání pouze příjmů a výdajů roku 2023 jde o rozpočet schodkový.

Přílohy zejména 7. Celková rekapitulace a 8. Souhrnný komentář obsahují základní charakteristiku návrhu rozpočtu, podrobnější informace jsou součástí tabulek návrhů rozpočtu jednotlivých odborů a jejich komentářů.

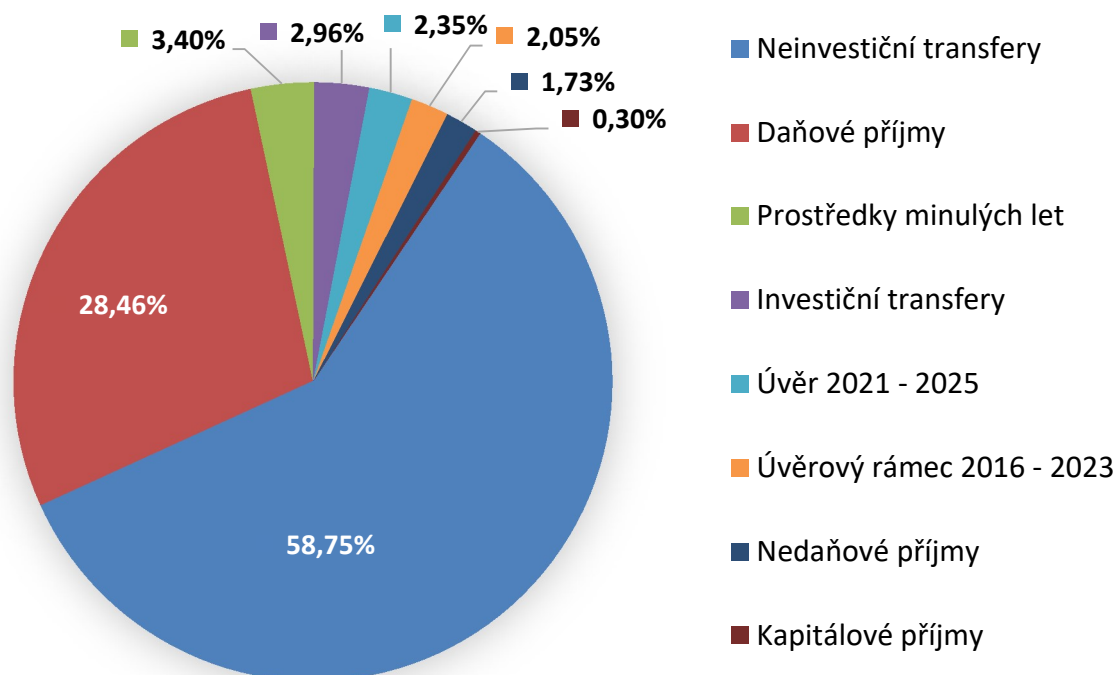
Usnesení A) odstavec 1):Základní charakteristika návrhu rozpočtu**ZDROJE – 27 274 883 tis. Kč, z toho:****Příjmy – 26 052 781 tis. Kč**

Příjmová část rozpočtu je členěna na příjmy daňové, nedaňové, kapitálové, neinvestiční a investiční přijaté transfery.

Porovnání návrhu rozpočtu na rok 2023 se schváleným rozpočtem roku 2022:

Rozpočet příjmů na rok 2023 je proti schválenému rozpočtu roku 2022 (23 816 116 tis. Kč) vyšší o 2 236 665 tis. Kč, tj. zvýšení o 9,4 %. Rozdíl je způsoben zvýšením zejména daňových příjmů v rámci podílu kraje na daňových výnosech o 1 564 000 tis. Kč, tj. 24,0 % z důvodu rostoucích cen a s tím spojeným vyšším výběrem daní. U přijatých transferů ze státního rozpočtu (vyšší o 691 066 tis. Kč) došlo k meziročnímu nárůstu o 4,1 % s ohledem na navýšení platů pracovníků v oblasti školství a sociálních služeb.

Celková struktura příjmů se drobně mění z výše uvedených důvodů ve prospěch vlastních příjmů tak, že poměr transferů k celkovým příjmům klesl proti roku 2022 o 3 % na 67 %. Vlastní příjmy kraje na rok 2023 (8 616 470 tis. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2022 (7 070 871 tis. Kč) představují nárůst o 1 545 599 tis. Kč, tj. o 22 % zejména z důvodu zásadního posílení daňových příjmů.

Členění zdrojů v %

Financování – 1 222 102 tis. Kč

Financování je navrženo následovně:

- předběžné zapojení prostředků minulých let ve výši 961 065 tis. Kč (prostředky nepoužité v roce 2022 určené k použití v roce 2023),
- zapojení cizích zdrojů ve výši 1 241 900 tis. Kč (úvěrový rámec 2016 – 2023, úvěr 2021 – 2025),
- splácení cizích zdrojů ve výši -980 863 tis. Kč (splátka jistiny úvěrového rámce 2016 – 2023 a splátka jistiny úvěru čerpaného v letech 2017 - 2022).

Porovnání návrhu rozpočtu na rok 2023 se schváleným rozpočtem roku 2022:

Návrh rozpočtu je u financování proti schválenému rozpočtu roku 2022 (1 149 690 tis. Kč) vyšší o 72 412 tis. Kč tj. o 6 %. Zásadní nárůst je způsoben zejména vyšším zapojením vlastních prostředků minulých let (o 323 306 tis. Kč) vzhledem k dobrým daňovým výnosům v r. 2022 při současném snížení cizích zdrojů (o -250 894 tis. Kč) zejména z důvodu dočerpání úvěru 2017 - 2022.

VÝDAJE – 27 274 883 tis. Kč

Rozpočet výdajů zohledňuje zejména zřizovatelskou funkci kraje k příspěvkovým organizacím, dále obsahuje výdaje vyplývající z uzavřených smluv a kompetencí kraje, provoz krajského úřadu a zastupitelstva, dotační politiku kraje a odborné odhady nově rozpočtovaných výdajů např. spolufinancování projektů podporovaných z evropských fondů.

Podle charakteru jsou v návrhu rozpočtu výdaje rozděleny na:

- běžné ..... 24 218 892 tis. Kč
- kapitálové..... 3 055 991 tis. Kč

Ve srovnání s rokem 2022 je zachován poměr kapitálových výdajů na celkových výdajích ve výši 11 %. Absolutně meziročně kapitálové výdaje rostou o 257 962 tis. Kč, tj. o 9 %. Nárůst odpovídá zejména zvýšení poskytovaných transferů na:

- investiční podpory cizích subjektů (+ 207 870 tis. Kč) především pro Krajskou zdravotní, a.s. v rámci služby obecného hospodářského zájmu,
- investiční účelový příspěvek pro zřizované příspěvkové organizace (+58 978) zejména v oblasti dopravy.

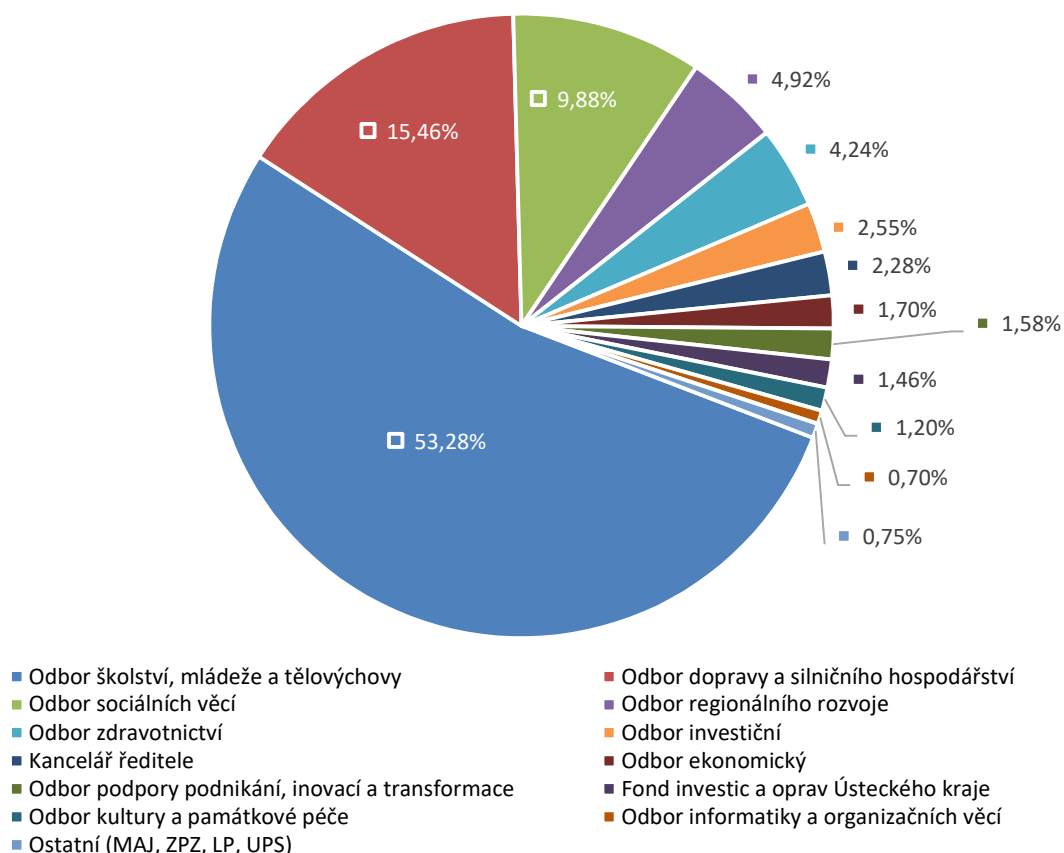
Návrh rozpočtu dále obsahuje prostředky na revitalizaci krajských silnic, které mají charakter oprav tzv. příspěvek na velkou údržbu pro Správu a údržbu silnic Ústeckého kraje, příspěvkovou organizaci ve výši 374 395 tis. Kč.

Kromě finančních prostředků z rozpočtu 2023 je v peněžních fondech určeno na kapitálové výdaje 497 878 tis. Kč z předpokládaných zůstatků na účtech z r. 2022, zejména ve Fondu investic a oprav Ústeckého kraje (152 210 tis. Kč) a Fondu rozvoje Ústeckého kraje (134 349 tis. Kč).

Plánované meziroční zvýšení běžných příjmů (+ 9,5 %) převyšuje předpokládané zvýšení běžných výdajů (+ 9,3 %) v absolutní výši o 133 418 tis. Kč, což znamená mírně pozitivní rozpočtový trend ohledně možného použití běžných zdrojů na rozvoj kraje tj. na kapitálové výdaje. Započítáním veškerých zdrojů je vytvořen provozní přebytek ve výši 510 703 tis. Kč určený na krytí kapitálových výdajů (v roce 2022 to bylo 363 132 tis. Kč).

Pro rok 2023 jsou navrhovány obligatorní výdaje ve výši 25 018 650 tis. Kč, což je 92 % celkových výdajů. Ve srovnání s rokem 2022 (obligatorní výdaje tvořily 93 % celkových výdajů) klesl podíl těchto výdajů o 1 %, což znamená zvýšení objemu pro rozhodovací pravomoc zastupitelstva kraje a větší finanční prostor pro rozvoj kraje.

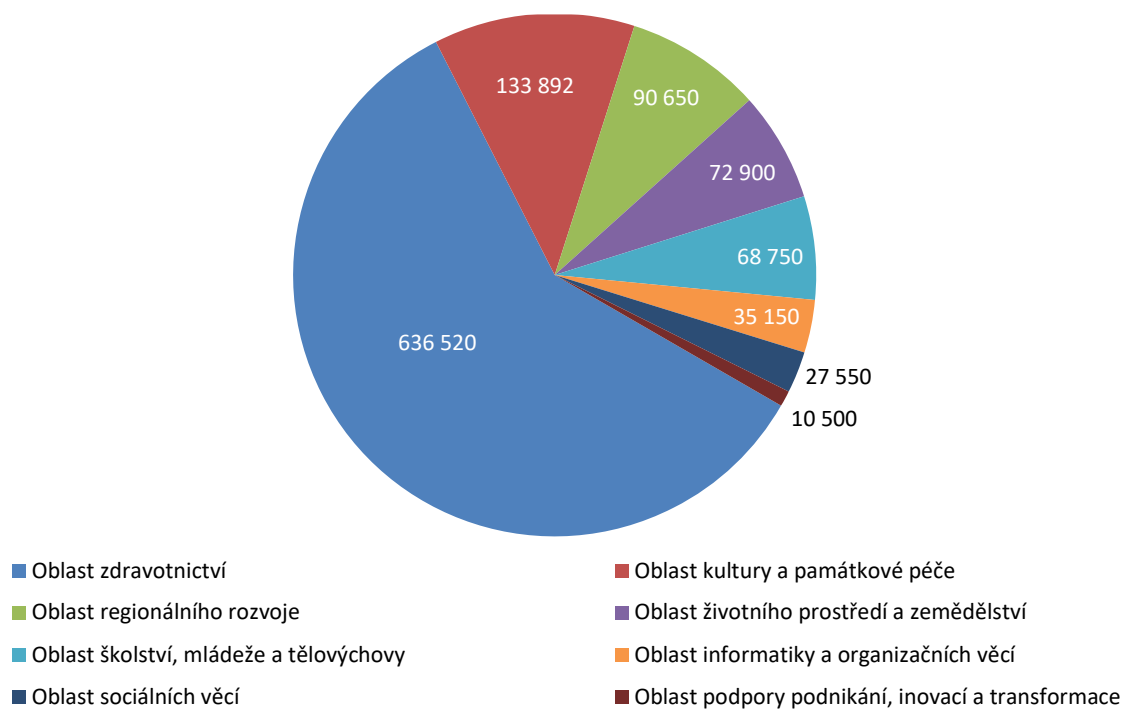
Členění výdajů dle odborů v %

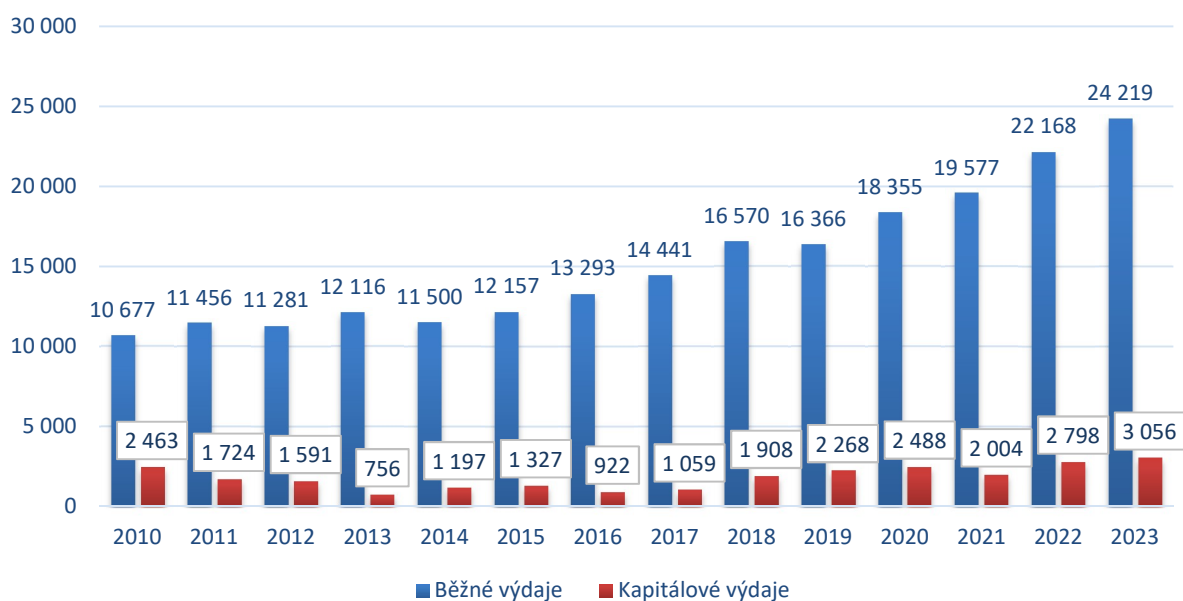
Do návrhu rozpočtu bylo zařazeno celkem 1 075 912 tis. Kč na podporu cizích subjektů z vlastních prostředků, z toho je 733 550 tis. Kč kapitálových tj. 68 % z celkových podpor. Podpory jsou soustředěny v rozpočtu a dotačních fondech tj. Regionální podpůrný fond Ústeckého kraje a Fond Ústeckého kraje. Z oblastí je nejvýznamnější podpora směřována do zdravotnictví ve výši 636 520 tis. Kč, tj. 59 % z celkových podpor. Meziroční nárůst dotačních prostředků činí 307 067 tis. Kč tj. zvýšení o 40 %.

Centrální rezerva kraje, určená na případné havárie, mimořádné události a nepředvídatelné výdaje vzniklé v průběhu roku 2023, je zahrnuta v rozpočtu ekonomického odboru v celkové výši 400 000 tis. Kč, což je 5 % vlastních příjmů. Proti roku 2022 došlo ke zvýšení o 68 000 tis. Kč v souvislosti s předpokládanými finančními dopady nárůstu inflace a energetické krize. Součástí rezervy je 200 000 tis. Kč, které odpovídají alokaci pravomocných platebních výměrů za evropské projekty realizované krajem v rámci Regionálního operačního programu Severozápad v roce 2013 z důvodu, že kraj nebyl v odvolacím řízení u Ministerstva financí ČR úspěšný a v současnosti řeší tento problém soudní cestou.

Členění finančních podpor poskytovaných Ústeckým krajem po oblastech (v tis. Kč)

Srovnání vývoje běžných a kapitálových výdajů Ústeckého kraje v letech 2010 - 2023 (v mil. Kč)

Porovnání návrhu rozpočtu na rok 2023 se schváleným rozpočtem roku 2022:

Rozpočet na rok 2023 je proti schválenému rozpočtu na rok 2022 (24 965 806 tis. Kč) vyšší o 2 309 077 tis. Kč, (zvýšení o 9 %). Trend zvýšení je zaznamenán u běžných výdajů o 2 051 115 tis. Kč (+9 %) i kapitálových výdajů o 257 962 tis. Kč (+9 %).

Ke zvýšení běžných výdajů dochází nejen u výdajů krytých ze státního rozpočtu, tj. navýšení platů a souvisejících odvodů pracovníků v oblasti regionálního školství (o 422 800 tis. Kč) a sociálních služeb (o 121 971 tis. Kč), ale i výdajů financovaných z vlastních prostředků např. zvýšení příspěvků na provoz a velkou údržbu vlastním příspěvkovým organizacím o 627 388 tis. Kč, u dopravní obslužnosti o 380 137 tis. Kč.

Nárůst kapitálových výdajů je kryt zejména vlastními prostředky minulých let. Navýšení v oblasti podpor činí 207 870 tis. Kč. Investiční účelové příspěvky zřizovaným příspěvkovým organizacím rostou o 58 978 tis. Kč. Výdaje na stavební akce zůstaly zhruba zachovány i po dočerpání úvěru 2017 – 2022, čímž došlo ke snížení zapojení cizích prostředků o 250 894 tis. Kč.

Usnesení A) odstavec 2):

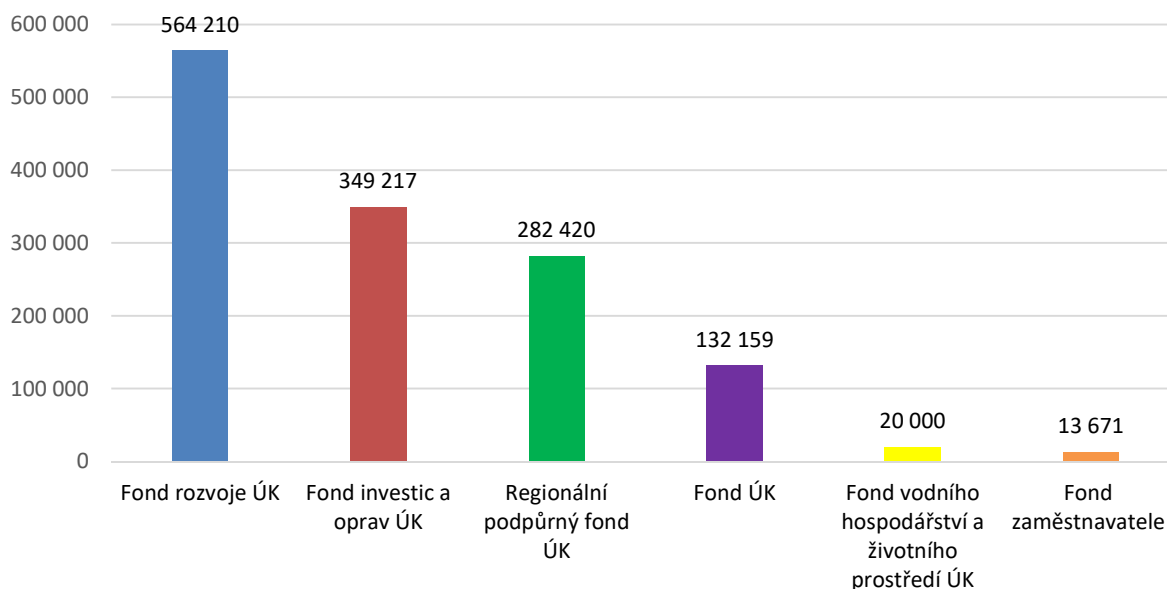
V souladu se statuty peněžních fondů zřízených Ústeckým krajem schvaluje Zastupitelstvo Ústeckého kraje přiděly z rozpočtu kraje do fondů.

Přiděly finančních prostředků do fondů Ústeckého kraje pro rok 2023 v celkové výši 1 361 677 tis. Kč jsou následující:

Fond	Příděl v rámci běžných výdajů	Příděl v rámci kapitálových výdajů	Příděl celkem v tis. Kč
Fond rozvoje ÚK	193 660	370 550	564 210
Fond investic a oprav ÚK	91 302	257 915	349 217
Regionální podpůrný fond ÚK	209 420	73 000	282 420
Fond vodního hospodářství a životního prostředí ÚK	0	20 000	20 000
Fond ÚK	72 159	60 000	132 159
Fond pro mimořádné události ÚK	0	0	0
Fond zaměstnavatele	tvorba ve výši 4% skutečně vyplacených mzdových prostředků dle kolektivní smlouvy*	0	13 671
CELKEM	580 212	781 465	1 361 677

*výše tvorby schválena usnesením Zastupitelstva Ústeckého kraje č. 32/18Z/2014 ze dne 3. 9. 2014

Pozn.: Uvedené přiděly do fondů nejsou jediným příjmem těchto fondů viz kapitola Peněžní fondy Ústeckého kraje.

Příděly finančních prostředků dle jednotlivých fondů Ústeckého kraje (v tis. Kč)**Usnesení B):**

- v souladu s ustanoveními § 36 písm. c) a § 59 odst. 2 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon č. 129/2000 Sb.), a ustanoveními § 12 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon č. 250/2000 Sb.), jsou navrženy závazné ukazatele, jimiž se mají povinnost řídit osoby, které mají být příjemci dotací nebo příspěvků z rozpočtu Ústeckého kraje v roce 2023. Příjemci jsou uvedeni v usnesení B) v souladu s rozhodovací kompetencí orgánů kraje:
  - Asociaci krajů ČR, Zborovská 81/11, 150 00 Praha 5, IČ:70933146 ve výši 900 tis. Kč,
  - Hospodářské a sociální radě Ústeckého kraje, tř. Budovatelů 2532, 434 37 Most, IČ: 26530929 ve výši 400 tis. Kč.
- Rada kraje v rámci své kompetence rozhodla o poskytnutí členského poplatku na rok 2023 Světové zdravotnické organizaci World Health Organization, Palazzo Malta, Gastello 3253, Venezia ITALY ve výši 3 000 USD.

Usnesení C):

- v souladu s ustanovením § 11 zákona č. 250/2000 Sb. je navržen objem finančních prostředků účelově určených na spolufinancování programů nebo projektů Evropské unie pro rok 2023 ve výši 377 576 tis. Kč, které představují vlastní podíl kraje na realizaci projektů včetně nezpůsobilých výdajů
- v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů, jsou navrženy transfery jednotlivým školám a školským zařízením zřizovaným obcemi Ústeckého kraje na pokrytí přímých nákladů na vzdělávání pro rok 2023 ve výši 9 147 744 tis. Kč dle přílohy č. 2.

Závazný ukazatel „objem prostředků na platy“

Rada v rámci projednání návrhu rozpočtu na rok 2023 stanovila v souladu s ust. § 59 odst. 1 písm. b) zákona č. 129/2000 Sb. objem prostředků na platy zaměstnanců zařazených do krajského úřadu ve výši 354 000 tis. Kč.

- Závazný ukazatel „počet zaměstnanců Ústeckého kraje zařazených do krajského úřadu“ dle ust. § 59, odst. 1 písm. b), zákona č. 129/2000 Sb. byl stanoven usnesením rady kraje č. 096/52R/2022 ze dne 14. 9. 2022 ve výši 650.
- Rozpočet platů na rok 2023 je předložen ve výši 341 786 tis. Kč.
- Objem prostředků na platy přesahuje rámec rozpočtovaných platů o 12 214 tis. Kč z důvodu financování platů zaměstnanců v rámci projektů podpořených z evropských fondů, které jsou do rozpočtu zapojovány během roku. Jedná se o projekty realizované zejména odbory podpory podnikání, inovací a transformace, sociálních věcí, informatiky a organizačních věcí a regionálního rozvoje. Kvalifikovaný odhad se odvíjí ze skutečnosti minulých let a očekávané skutečnosti pro rok 2023
- Objem prostředků na platy (354 000 tis. Kč) je stanoven pro 650 zaměstnanců tj. na průměrný měsíční plat 45,4 tis. Kč.

Obecná rizika, která mohou mít negativní dopad na hospodaření Ústeckého kraje v r. 2023

- Daňové příjmy - nenaplnění predikce daňových příjmů Ministerstva financí ČR, které může být způsobeno zpomalením hospodářského růstu, zhoršením makroekonomických ukazatelů v kontextu prohlubujících se sociálních nerovností a rizik, jež mohou výrazně ovlivnit výběr daní na území státu.
- Nepředvídaný vývoj energetické krize v reakci na válečný konflikt na Ukrajině a na další mimořádná klimatická rizika, který může výrazně zasáhnout předpokládaný vývoj cen energií, resp. platnost garance vysoutěžených cen ze strany dodavatele energií.
- Nutnost vytváření specifických rezerv pro krytí výdajů, které pravděpodobně nastanou, ale jejich výše není dopředu známa. Jedná se zejména o zajištění finančního krytí:
  - ✓ výdajů v sociální oblasti v souvislosti se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů, kdy stejně jako v uplynulých letech nemusí být požadavky kraje na financování z Ministerstva práce a sociálních věcí ČR uspokojeny v plné výši;
  - ✓ úhrad platebních výměrů v souvislosti s čerpáním dotací v rámci Regionálního operačního programu Severozápad;
  - ✓ mimořádných výdajů na nepředvídatelné mimořádné krizové situace (povodně, požáry, uprchlická krize, covidová opatření);
  - ✓ krytí mimořádných sociálních výdajů v případech, kdy stát nebude schopen garantovat financování sociálních nerovností a převede tyto výdaje na územní samosprávné celky.
- Rostoucí inflace – pokračující nepředvídatelný růst s dopady na výdaje, zejména v oblasti realizace investičních akcí, financování příspěvkových organizací a pokrytí případného nárůstu platů ve veřejném sektoru.
- Dopady do rozpočtu kraje související s neplněním tržeb jízdného v oblasti dopravní obslužnosti dle plánu.
- Nestabilní a nepředvídatelná situace v oblasti změn úrokových sazeb.
- Případné neplnění povinností z uzavřených smluv, ve kterých je kraj ručitelem za závazky Dopravní společnosti Ústeckého kraje, příspěvkové organizace a Krajské zdravotní, a.s.

V souladu s § 11 zákona č. 250/2000 Sb. byl návrh rozpočtu zveřejněn nejméně 15 dní před jeho projednáním v Zastupitelstvu Ústeckého kraje, to je od 25. 11. 2022 na internetových stránkách a úřední desce Ústeckého kraje a bude zaslán obcím v Ústeckém kraji ke zveřejnění na jejich úředních deskách. Schválený rozpočet bude zveřejněn na internetových stránkách kraje do 30 dnů od jeho schválení.